

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

k návrhu stanov Společenství obcí Šlapanicko

1. Úvod

Předkládaný návrh stanov Společenství obcí Šlapanicko (dále jen „Společenství“, nebo „SO“) vychází z ustanovení § 49 a násl. zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

Navržené stanovy zakládají právní rámec pro transformaci dosavadního Dobrovolného svazku obcí Šlapanicko (dále „DSO“), který se od svého vzniku věnoval především rozvoji cyklistické infrastruktury a výstavbě cyklostezek, do širší formy spolupráce obcí – Společenství obcí Šlapanicko.

Cílem této transformace je rozšíření působnosti dosavadního svazku na další oblasti veřejného zájmu a regionálního rozvoje a vytvoření efektivní platformy pro spolupráci obcí v rámci správního obvodu obce s rozšířenou působností Šlapanice.

2. Potřeba přijetí nových stanov

Dosavadní svazek obcí se osvědčil jako funkční nástroj spolupráce zejména při přípravě a realizaci projektů cyklostezek. Postupem času vzniká potřeba řešit i další společné agendy — například školství, energetiku, územní plánování, dotační administraci nebo výkon veřejné správy prostřednictvím sdílených úředníků.

Rozšíření spolupráce obcí v oblasti výkonu veřejné správy je novou legislativou vyhrazeno institutu Společenství obcí. Přeměna DSO na SO vyžaduje přijetí nových stanov, které reflektují současné potřeby regionu i změny v legislativě.

Transformací z DSO na SO zůstane zachována kontinuita všech stávajících projektů realizovaných DSO.

3. Hlavní principy a cíle Společenství

SO je dobrovolným svazkem obcí, jehož hlavním posláním je koordinovat a zefektivňovat výkon veřejné správy a služeb na území členských obcí, podporovat jejich rozvoj a hájit společné zájmy.

Mezi hlavní cíle patří zejména:

- koordinace a efektivní správa veřejných služeb,
- podpora strategického rozvoje území,
- administrativní a odborná podpora členských obcí,
- společné plánování a realizace projektů s regionálním dopadem,
- zastupování obcí navenek a společné prosazování jejich zájmů.

4. Rozšířený předmět činnosti

Nové stanovy umožňují rozšíření působnosti původního svazku z oblasti cyklostezek na další klíčové okruhy:

- koordinace významných investic a územního plánování,
- školství a svazkové školství,
- výkon přenesené působnosti státní správy
- sociální služby, zdravotnictví a krizové řízení,
- energetický management,
- doprava, veřejná doprava a cyklodoprava,
- kultura, sport, cestovní ruch a občanská vybavenost,
- administrativní a dotační servis pro členské obce.

Stanovy rovněž umožňují využívání institutu sdíleného úředníka dle § 53e zákona o obcích, což obcím umožní společně zajišťovat odborné agendy, které by samostatně nemohly efektivně obsáhnout.

5. Organizační struktura a řízení

SO bude mít přehlednou strukturu orgánů:

- Shromáždění starostů jako nejvyšší orgán,
- Radu Společenství jako výkonný orgán,
- Předsedu a místopředsedy jako statutární zástupce,
- Kontrolní komisi jako nezávislý kontrolní orgán,
- Manažera Společenství pro každodenní provoz a zajištění výkonu rozhodnutí Rady společenství .

Stanovy umožňují online a hybridní zasedání i rozhodování „per rollam“, čímž reagují na potřebu pružnějšího fungování orgánů i při větším počtu členů.

6. Tematické výbory

- Výbor pro cyklostezky - transformované SO zachovává specializovanou oblast cyklostezek, bude nadále zajišťovat rozvoj, koordinaci a správu společného systému cyklostezek (SSC).
- Školský výbor - bude zajišťovat koordinaci svazkového školství a umožní obcím sdílet školská zařízení a služby. Také může přispět ke koordinaci a optimalizaci nákladů na nepedagogické zaměstnance.

Oba výbory mají samostatná pravidla členství, hospodaření a majetkového vypořádání, přičemž zůstávají pod dohledem Rady SO.

7. Financování

Činnost SO bude financována:

- z členských příspěvků,
- z úhrad za využití sdílených kapacit úředníků a dalších služeb
- dotací, grantů a příspěvků z národních a evropských fondů,
- vedlejší hospodářské činnosti (např. pronájmy, poskytování služeb),
- darů a sponzorských příspěvků.

Stanovy stanovují pravidla hospodaření, odpovědnosti a kontroly nakládání s majetkem SO i s majetkem vloženým členskými obcemi.

8. Přínosy transformace

Transformace stávajícího DSO do SO přinese:

- rozšíření spolupráce z oblasti cyklotezek na komplexní rozvoj regionu,
- časová úspora pro vedení jednotlivých obcí přesunem části agendy na sdílené úředníky,
- úspora finančních prostředků v oblasti školství a systematický důraz na kvalitu vzdělávání,
- Profesionalizace výkonu funkce zřizovatele v oblasti školství,
- efektivnější koordinaci investic, dotačních aktivit a správních činností,
- efektivnější koordinaci regionálních projektů,
- sdílení administrativních a personálních kapacit,
- lepší vyjednávací pozici vůči státu, kraji, městu Brnu a dalším institucím.

9. Závěr

Přijetím navržených stanov dojde k přeměně stávajícího Dobrovolného svazku obcí Šlapanicko na Společenství obcí Šlapanicko, které umožní systematickou spolupráci v dohodnutých oblastech veřejné správy a rozvoje regionu.

Stanovy zakládají právní, organizační i finanční rámec pro moderní formu mezikomunální spolupráce a vytvářejí podmínky pro dlouhodobě udržitelný rozvoj území a zlepšení kvality života jeho obyvatel.